

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО**

Кафедра спеціальної освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із науково-педагогічної
роботи _____ Кузнецова О. А.
28 серпня 2020 р.

**ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЛОГОПЕДИЧНОЇ РОБОТИ**

Ступінь магістра

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

спеціальність 016 Спеціальна освіта

016.01 Логопедія

Освітньо-професійна програма Логопедія. Спеціальна психологія

Миколаїв - 2020

Програму розроблено та внесено: Миколаївський національний університет імені В. О. Сухомлинського

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри спеціальної освіти Савінова Наталія Володимирівна.

РЕЦЕНЗЕНТ: Пахомова Н.Г. – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри спеціальної освіти і соціальної роботи Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г.Короленка

Програму схвалено на засіданні кафедри спеціальної освіти

Протокол від «26» серпня 2020 року №1

Завідувач кафедри спеціальної освіти

 Савінова Н. В.

Програму погоджено з гарантом ОП (Логопедія. Спеціальна психологія)

Програму погоджено навчально-методичною комісією факультету педагогіки та психології

Протокол від «26» серпня 2020 року №1

Голова навчально-методичної комісії

 Чугуєва І.С.

Програму погоджено навчально-методичною комісією університету

Протокол «28» серпня 2020 року №11

Голова навчально-методичної комісії університету

 Кузнецова О.А.

Анотація. Актуальність програми полягає у підготовці майбутніх вчителів-логопедів на основі компетентнісного підходу. Під час вивчення дисципліни студенти опановують вмінням застосовувати отримані знання в галузі спеціальної та інклюзивної освіти при вирішенні навчально-виховних та науково-методичних завдань з врахуванням вікових та індивідуально-типологічних відмінностей учнів, соціально-психологічних особливостей учнівських груп та конкретних психолого-педагогічних ситуацій; використовувати різноманітні методи та форми корекційно-розвивальної роботи, прогресивні прийоми керівництва навчальною, трудовою та суспільною діяльністю учнів.

Ключові слова: компетентнісний підхід, загальні і фахові компетентності, вчитель-логопед, інклюзивна освіта, діти з порушеннями психофізичного розвитку

Abstract. The relevance of the program is to train future speech therapists based on a competency-based approach. Students master the ability to apply the acquired knowledge in the field of special and inclusive education in solving educational and scientific-methodical tasks taking into account age and individual-typological differences of students, socio-psychological characteristics of student groups and specific psychological and pedagogical situations; to use various methods and forms of correctional and developmental work, progressive methods of guiding the educational, labor and social activities of students during the study of the discipline.

Keywords: competence approach, general and professional competence, teacher-speech therapist, inclusive education, children with psychophysical development disorders.

ВСТУП

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Сучасні технології логопедичної роботи» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістрів спеціальності 016 «Спеціальна освіта» за освітньо-професійною програмою «Логопедія. Спеціальна психологія».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є: процес логодіагностики та логокорекції.

Міждисциплінарні зв'язки: логопедія з методикою викладання, корекційна педагогіка та спеціальна психологія з методикою викладання, спеціальна методика розвитку мовлення і початкового навчання мови, логоритміка та ігри в логопедичній роботі із дітьми з тяжкими порушеннями мовлення, логопедія і неврологічні основи.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни та очікувані результати

1. 1. Мета: полягає у засвоєнні методології та методів спеціального підходу до педагогічних фактів і явищ, оволодіння фактичним матеріалом, донесення відомостей про своєрідність розвитку мовлення у дітей, про специфіку їх навчання та виховання, формування вміння характеризувати основні напрямки корекційної роботи з означеною категорією дітей.

1. 2. Основними **завданнями** вивчення дисципліни є: удосконалювати знання магістрантів у галузі теорії та практики логопедичної науки, уявлень про логопедію як навчальну дисципліну; сформулювати знання про критерії вибору основних технологій викладання логопедії в освітніх закладах I-II та III-IV рівнів акредитації; забезпечити готовність до застосування у практиці викладання логопедії у ЗВО ефективних методів педагогічного впливу на студентів.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Застосовувати отримані знання в галузі спеціальної та інклюзивної освіти при вирішенні навчально-виховних та науково-методичних завдань з врахуванням вікових та індивідуально-типологічних відмінностей учнів, соціально-психологічних особливостей учнівських груп та конкретних психолого-педагогічних ситуацій.

ПРН 2. Організувати і проводити психолого-педагогічне вивчення дітей з особливостями психофізичного розвитку;

ПРН 3. Вирішувати питання, пов'язані з комплектуванням та організацією діяльності спеціальних навчально-виховних закладів, здійснювати спостереження за дітьми з порушеннями мовлення, інтелекту, зору, слуху, опорно-рухових функцій і проводити з ними корекційно-педагогічну роботу на основі диференційованого та індивідуального підходу.

ПРН 6. Організувати колектив дітей з порушеннями психофізичного розвитку та інтегрованого колективу; здійснювати педагогічний супровід дітей з особливостями психофізичного розвитку в ролі асистента вчителя інклюзивного класу.

ПРН 9. Співпрацювати з батьками дітей, особами, які їх замінюють, спеціалістами інших галузей (медиками, психологами, вчителями, вихователями) систематично підвищувати свою кваліфікаційну компетентність.

1. 3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студент оволодіває такими компетентностями:

I. Загальнопредметні:

ЗК-1. Особистісні:

ЗК-1.1. Світоглядна компетентність. Здатність до розуміння предметної області професійної діяльності; володіння науковим світоглядом; знання основних теорій, концепцій, вчень, які формують наукову картину світу; вміння відстоювати власні стратегії професійної діяльності

ЗК-1.2. Морально-етична компетентність. Здатність діяти на основі принципів і норм етики, правил культури поведінки у стосунках із дорослими й дітьми на основі

загальнолюдських та національних цінностей, норм суспільної моралі; дотримуватися принципів педагогічно етики(професійної етики вчителя початкової школи), (знання основних моральних норм, етичних та етикетних правил; досвід дотримання набутих моральних норм, етичних та етикетних правил у власній повсякденній і професійній діяльності).

ЗК-1.7. Рефлексивна. Здатність ефективно та адекватно здійснювати рефлексивні процеси, що сприяє ефективності корекційно-реабілітаційного процесу, розвитку й саморозвитку особи порушеннями психофізичного розвитку, творчому підході до корекційно-реабілітаційного навчально-виховного процесу в спеціальних і загальноосвітніх закладах. Здатність оцінювати результати корекційно-педагогічних впливів та забезпечувати якість діяльності корекційного процесу в закладах Міністерства освіти і науки, Міністерства охорони здоров'я і Міністерства праці та соціальної політики; здатність до корекційно-педагогічної і навчально-реабілітаційної рефлексії

ЗК-3.1. Комунікативна компетентність. Здатність спілкуватися державною мовою та володіння необхідним лексичним мінімумом іноземних мов в межах потреби своєї професійної діяльності. Знання основних способів і засобів міжособистісної комунікації, стилів мовлення, практичний досвід комунікації різними мовами; вміння постійно збагачувати власне мовлення, налагоджувати професійну і педагогічну комунікацію, застосовувати інформаційно-комунікативні технології.

ЗК-3.2. Дослідницько-праксеологічна компетентність. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми, зокрема, в процесі професійно-педагогічної діяльності. Знання основних методів наукового пошуку; вміння узагальнювати отримані результати, обробляти та аналізувати інформації з різних джерел, оформлювати і презентувати результати наукової діяльності відповідно вимог в процесі корекційно-педагогічної діяльності.

ЗК-3.4. Інформаційно-комунікаційна. Здатність до застосування сучасних засобів інформаційних і комп'ютерних технологій, невербальних засобів комунікації з урахуванням психофізичного порушення дитини для розв'язання корекційних і комунікативно- мовленнєвих задач у професійній діяльності фахівця-дефектолога, вихователя, асистента вчителя й у повсякденному житті.

II. Фахові:

ФК.-1 Теоретико-методологічна. Здатність до застосування знань провідних гуманістичних теорій, концепцій, вчень щодо виховання і навчання осіб з обмеженими психофізичними можливостями; здатність відстоювати власні корекційно-педагогічні, навчально-реабілітаційні переконання, дотримуватись їх у житті та професійній діяльності).

ФК.-3 Комунікативно-педагогічна. Здатність до застосування знань основних принципів, правил, прийомів і форм педагогічної комунікації; вміння використовувати різноманітні інформаційні джерела та способи отримання інформації у професійних цілях, продумано й виважено будувати процес корекційно-педагогічного спілкування; здатність налагоджувати продуктивну професійно-корекційну і навчально-реабілітаційну взаємодію, суб'єкт-суб'єктну комунікацію.

ФК.-4 Проектувальна. Здатність до застосування знань основних видів і технологічних підходів до планування власної професійно-корекційної діяльності; вміння здійснювати поточне планування, визначати умови його практичної реалізації, вміння планувати, організовувати і результативно здійснювати корекційно-педагогічний процес у загальноосвітніх та спеціальних закладах освіти з інклюзивним та інтегрованим навчанням з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей дітей дошкільного та шкільного віку.

ФК.-5 Організаційна (відповідно до нозології) Здатність до застосування знань основних правил організації корекційного, навчально-реабілітаційного процесів; вміння раціонально організовувати власну корекційно-педагогічну діяльність, самостійно

контролювати її результативність, удосконалювати систему самоорганізації на основі сучасних корекційно-педагогічних технологій.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни.

Тема 1: Сучасний підхід до проблеми комплексних (складних) порушень мовлення.

Тема 2: Види і форми комплексних порушень мовлення

Тема 3: Психолого-педагогічна характеристика дітей з комплексними порушеннями мовлення.

Тема 4: Особливості організації і технології логопедичної роботи при комплексних порушеннях мовлення.

Тема 5: Організація роботи з батьками дітей, що мають комплексні порушення мовлення.

3. Рекомендована література

Базова

1. Логопедія. Підручник / За ред. М.Н. Шеремет. – К.: «Слово», 2015. – 672 с
2. Алієва І. А. Профілактика та корекція фонетико-фонематичного недорозвинення мовлення в учнів допоміжної школи. Таврійський вісник освіти. 2015. № 3 (51). С. 137–145. URL: file:///C:/Users/ОКСАНА/Downloads/Tvo_2015_3_26.pdf (дата звернення: 10.08.2018).
3. Аналіз стану роботи з мовленнєвого виховання дошкільників. Інтерактивні технології розвитку мовлення. Комунальний заклад Навчально-виховне об'єднання № 33 «Загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів, дошкільний навчальний заклад Кіровоградської міської ради Кіровоградської області: веб-сайт. URL: <http://33school.org.ua/nvddnz/352-2014-01-15-07-28-25> (дата звернення: 03.07.2018).
4. Боряк О. В. Результати впровадження цілісної системи формування та корекції мовленнєвої діяльності розумово відсталих дітей молодшого шкільного віку. Інноваційна педагогіка: науковий журнал, 2018. Випуск 7, Том 1. С. 130–134.
5. Боряк О. В. Специфіка формування семіотичної підсистеми мови при дизонтогенезі розвитку (розумовій відсталості). Актуальні питання корекційної освіти (педагогічні науки). 2015. Вип. V. В 2-х т., том I. С. 36–47.
6. Буслаєва Е. Н., Павлова Т. П. Особенности развития фонематического восприятия у детей с нарушением интеллекта. I Международная научно-практическая конференция «Современные инновации: фундаментальные и прикладные исследования». 2015. № 1 (1). URL: http://www.elibrary_24926671_44491250.pdf (дата звернення: 18.08.2018).
7. Гаврилова Н. С. Класифікація порушень артикуляційної моторики. Актуальні питання корекційної освіти. 2016. Випуск № 7. URL: <http://aqce.com.ua/download/publications/44/41.pdf> (дата звернення: 07.08.2018).
8. Голуб Н. М. Використання наочності в логокорекційній роботі з молодшими школярами із ЗНМ та порушеннями писемного мовлення. Освіта осіб з особливими потребами: шляхи розбудови. 2015. Вип. 10. С. 32–39.
9. Гриншпун Б. М. О принципах логопедической работы на начальных этапах формирования речи у моторных алаликов. URL: <https://nsportal.ru/shkola/korreksionnayapedagogika/library/2018/09/17/grinshpun-b-m-o-printsipah-logopedicheskoy> (дата звернення: 12.10.2015)
10. Данілавічюте Е. Методика подолання фонемографічних відхилень у молодших школярів з ДЦП. Теорія та практика сучасної логопедії. 2014. Вип. 1. 168 с
11. Берегова М. І., Савінова Н. В. Деонтологічна компетентність корекційного педагога в умовах інклюзивного навчання. Молодий вчений. Херсон, 2015. № 2 (17). С. 99-101.
12. Берегова М. І., Савінова Н. В. Культура мовлення як складова деонтологічної культури корекційного педагога у системі інклюзивної освіти. Актуальні питання корекційної освіти (педагогічні науки). Збірник наукових праць / за ред. В.М. Синьова, О.В. Гаврилова. Вип. V. В 2-х т., том 1. Камянець-Подільський : ПП Медобори-2006, 2015. С. 292-302.

13. Берегова М. І., Савінова Н. В. Підготовка корекційного педагога до роботи в інклюзивному середовищі: інваріантна складова. Освіта осіб з особливими потребами: шляхи розбудови: зб. наук. праць за ред. В.В. Засенка, А.А. Колупаєвої. К.: ТОВ «Наша друкарня», 2017. Вип. 13. С. 216-225.

14. Берегова М. І., Савінова Н. В., Серета І. В. Innovation and content characteristics of the training of future specialists of special education. *European Humanities Studies: State and Society / EUROPEJSKIE STUDIA HUMANISTYCZNE: Panstwo I Spoleczenstwo. Issue 4 (I), 2018. (Poland-Ukraine).* P. 54-67.

15. Савінова Н. В. Інноватика в логопедії. *Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology, III(36), Issue: 74, 2015. С.51-55.*

16. Савінова Н. В. Проблеми підготовки майбутніх корекційних педагогів до роботи в умовах інклюзивного навчального закладу. Актуальні проблеми корекційної освіти. 2016. URL:<http://aqce.com.ua/download/publications/96/69.pdf/>. Дата звернення: 18.06.2018.

17. Савінова Н.В. Змістова характеристика рівнів сформованості інформаційно-технологічної компетенції вчителів-логопедів. URL: https://revolution.allbest.ru/pedagogics/00890639_0.html (дата звернення: 19.05.2018).

Допоміжна

1. Логопедия: Учебник для студентов дефектол. фак. пед. вузов / Под ред. Л. С. Волковой, С. Н. Шаховской. – М. : Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 1998. – 680 с.

2. Логопедія: підручник. – [Шеремет М. К., Тарасун В. В., Конопляста С. Ю. та ін.]; за ред. М. К. Шеремет. – К. : Видавничий Дім «Слово», 2010. – 376 с.

3. Логопедия: методические традиции и новаторство: Учебно-метод. пособ. для студ. отделения логопедии пед. высш. учеб. заведений / Под ред. С. Н. Шаховской, Т. В. Волосовец. – М. – Воронеж : Моск. психолого-соц. ин-т : МОДЭК, 2003. – 336 с.

4. Основы логопедии с практикумом по звукопроизношению: Учеб. пособие для студ. сред. пед. учеб. заведений [Текст] / М. Ф. Фомичева, Т. В. Волосовец, Е. Н. Кутепова и др.; Под ред. Т. В. Волосовец. – М. : Издательский центр «Академия», 2002. – 217 с.

5. Основы логопедической работы с детьми : Учебное пособие для логопедов, воспитателей детских садов, учителей начальных классов, студентов педагогических училищ [Текст] / Под общ. ред. д. п. н., проф. Г. В. Чиркиной. – 2-е изд., испр. – М. : АРКТИ, 2003. – 240 с.

6. Основы теории и практики логопедии [Текст] / Под ред. Р. Е. Левиной / Р. Е. Левина– М. : «Просвещение», 1967. – 368 с.

7. Понятийно-терминологический словарь логопеда [Текст] / Под ред. В. И. Селиверстова. – М. : Гуманитарный издательский центр ВЛАДОС, 1997. – 400 с.

8. Хрестоматія по логопедії в 2-х томах / Под ред. Л. С. Волковой, В. И. Селиверстова. – М. : Гуманитарный изд. центр ВЛАДОС, 1997.

9. Хрестоматія з логопедії: Навчальний посібник [Текст] / М. К. Шеремет, І. В. Мартиненко. – К.: КНТ, 2006. – 360 с.

10. Волосовец Т. В. Преодоление общего недоразвития речи у дошкольников [Текст] / Т. В. Волосовец. – М. : Сфера, 2008. – 224 с.

11. Воробьева В. К. Методика развития связной речи у детей с системным недоразвитием речи [Текст] / В. К. Воробьева. – М.: АСТ: Астрель: Транзит книга, 2006. – 158 с.

12. Глухов В. П. Формирование связной речи детей дошкольного возраста с общим речевым недоразвитием. Изд. 2-е [Текст] / В. П. Глухов. – М. : АРКТИ, 2004. – 168 с.

13. Тарасун В. В. Логодидактика: навч. посіб. для вищ. навч. закл. [Текст] / В.В.Тарасун. – К. : Вид-во Нац. пед. ун-ту імені М. П. Драгоманова, 2004. – 348 с.

14. Тарасун В. В. Науково-методичні основи формування знань, умінь та навичок у дітей з труднощами у навчанні: наук. – метод. пос. [Текст] / В. В. Тарасун. – К., 1998. – 104 с.

15. Филичева Т. Б. и др. Основы логопедии: Учеб. пособие для студентов пед. ин-тов по спец. «Педагогика и психология (дошк.)» [Текст] / Т. Б. Филичева, Н. А. Чевелева, Г. В. Чиркина. – М.: Просвещение, 1989. – 223 с.

4. **Форма підсумкового контролю успішності навчання:** екзамен

5. **Засоби діагностики успішності навчання:** поточний та підсумковий контроль, тестування

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО**

Факультет педагогіки та психології
Кафедра спеціальної освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із науково-педагогічної
роботи _____ Кузнецова О. А.
28 серпня 2020 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
КОРЕКЦІЙНА ПЕДАГОГІКА ТА СПЕЦІАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ З
МЕТОДИКОЮ ВИКЛАДАННЯ**

Ступінь магістра

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка
спеціальність 016 Спеціальна освіта

016.01 Логопедія

Освітньо-професійна програма Логопедія. Спеціальна психологія

2020-2021 навчальний рік

Розробник: Савінова Наталія Володимирівна, завідувач кафедри спеціальної освіти, доктор педагогічних наук, професор

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри спеціальної освіти

Протокол від «26» серпня 2020 року №1

Завідувач кафедри спеціальної освіти

 Савінова Н. В.

Анотація. Актуальність програми полягає у підготовці майбутніх вчителів-логопедів на основі компетентнісного підходу. Під час вивчення дисципліни студенти опановують вмінням застосовувати отримані знання в галузі спеціальної та інклюзивної освіти при вирішенні навчально-виховних та науково-методичних завдань з врахуванням вікових та індивідуально-типологічних відмінностей учнів, соціально-психологічних особливостей учнівських груп та конкретних психолого-педагогічних ситуацій; використовувати різноманітні методи та форми корекційно-розвивальної роботи, прогресивні прийоми керівництва навчальною, трудовою та суспільною діяльністю учнів.

Ключові слова: компетентнісний підхід, загальні і фахові компетентності, вчитель-логопед, інклюзивна освіта, діти з порушеннями психофізичного розвитку

Abstract. The relevance of the program is to train future speech therapists based on a competency-based approach. Students master the ability to apply the acquired knowledge in the field of special and inclusive education in solving educational and scientific-methodical tasks taking into account age and individual-typological differences of students, socio-psychological characteristics of student groups and specific psychological and pedagogical situations; to use various methods and forms of correctional and developmental work, progressive methods of guiding the educational, labor and social activities of students during the study of the discipline.

Keywords: competence approach, general and professional competence, teacher-speech therapist, inclusive education, children with psychophysical development disorders.

1. Опис навчальної дисципліни

Денна форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>денна форма навчання</i>	
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка	Нормативна	
Індивідуальне науково-дослідне завдання – написання наукової статті на студентську науково-практичну конференцію.	Спеціальність: 016 Спеціальна освіта	Семестр	
Загальна кількість годин – 90		1-й	2-й
Тижневих годин для денної форми навчання: 6 аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4	Ступінь: магістра	<i>Лекції</i>	
			10 год
<i>Практичні, семінарські</i>			
		10 год	
<i>Лабораторні</i>			
		10 год	
<i>Самостійна робота</i>			
		60 год	
http://moodle.mdu.edu.ua/my/		Вид контролю: екзамен	

Мова викладання: *українська*

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 10/20 год.: 10 год. – аудиторні заняття, 20 год. – самостійна робота. (30% ~70%)

Заочна форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>заочна форма навчання</i>	
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка	Нормативна	
Індивідуальне науково-дослідне завдання – написання наукової статті на студентську науково-практичну конференцію.	Спеціальність: 016 Спеціальна освіта	Семестр	
Загальна кількість годин – 90		1-й	2-й
Тижневих годин для денної форми навчання: 6 аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4	Ступінь: магістра	<i>Лекції</i>	
			2 год
<i>Практичні, семінарські</i>			
		4 год	
<i>Лабораторні</i>			
		4 год	
<i>Самостійна робота</i>			
		80 год	
http://moodle.mdu.edu.ua/my/		Вид контролю: екзамен	

Мова навчання – українська

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить: для заочної форми навчання – 10 год. – аудиторні заняття, 80 год. – самостійна робота (11%/89%).

2. Мета, завдання навчальної дисципліни та очікувані результати

Мета курсу: полягає у засвоєнні методології та методів спеціального підходу до педагогічних фактів і явищ, оволодіння фактичним матеріалом, донесення відомостей про своєрідність розвитку мовлення у дітей, про специфіку їх навчання та виховання, формування вміння характеризувати основні напрямки корекційної роботи з означеною категорією дітей.

Завдання курсу: удосконалювати знання магістрантів у галузі теорії та практики логопедичної науки, уявлень про логопедію як навчальну дисципліну; сформулювати знання про критерії вибору основних технологій викладання логопедії в освітніх закладах I-II та III-IV рівнів акредитації; забезпечити готовність до застосування у практиці викладання логопедії у ЗВО ефективних методів педагогічного впливу на студентів.

Передумови для вивчення дисципліни: знання, уміння та навички з наступних дисциплін: логопедія з методикою викладання, корекційна педагогіка та спеціальна психологія з методикою викладання, спеціальна методика розвитку мовлення і початкового навчання мови, логоритміка та ігри в логопедичній роботі із дітьми з тяжкими порушеннями мовлення, логопедія і неврологічні основи.

Навчальна дисципліна складається з 3 кредитів.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Застосовувати отримані знання в галузі спеціальної та інклюзивної освіти при вирішенні навчально-виховних та науково-методичних завдань з врахуванням вікових та індивідуально-типологічних відмінностей учнів, соціально-психологічних особливостей учнівських груп та конкретних психолого-педагогічних ситуацій.

ПРН 2. Організувати і проводити психолого-педагогічне вивчення дітей з особливостями психофізичного розвитку;

ПРН 3. Вирішувати питання, пов'язані з комплектуванням та організацією діяльності спеціальних навчально-виховних закладів, здійснювати спостереження за дітьми з порушеннями мовлення, інтелекту, зору, слуху, опорно-рухових функцій і проводити з ними корекційно-педагогічну роботу на основі диференційованого та індивідуального підходу.

ПРН 6. Організувати колектив дітей з порушеннями психофізичного розвитку та інтегрованого колективу; здійснювати педагогічний супровід дітей з особливостями психофізичного розвитку в ролі асистента вчителя інклюзивного класу.

ПРН 9. Співпрацювати з батьками дітей, особами, які їх замінюють, спеціалістами інших галузей (медиками, психологами, вчителями, вихователями) систематично підвищувати свою кваліфікаційну компетентність.

1. 3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студент оволодіває такими компетентностями:

I. Загальнопредметні:

ЗК-1. Особистісні:

ЗК-1.1. Світоглядна компетентність. Здатність до розуміння предметної області професійної діяльності; володіння науковим світоглядом; знання основних теорій, концепцій, вчень, які формують наукову картину світу; вміння відстоювати власні стратегії професійної діяльності

ЗК-1.2. Морально-етична компетентність. Здатність діяти на основі принципів і норм етики, правил культури поведінки у стосунках із дорослими й дітьми на основі загальнолюдських та національних цінностей, норм суспільної моралі; дотримуватися принципів педагогічно етики (професійної етики вчителя початкової школи), (знання основних моральних норм, етичних та етикетних правил; досвід дотримання набутих

моральних норм, етичних та етикетних правил у власній повсякденній і професійній діяльності).

ЗК-1.7. Рефлексивна. Здатність ефективно та адекватно здійснювати рефлексивні процеси, що сприяє ефективності корекційно-реабілітаційного процесу, розвитку й саморозвитку особи порушеннями психофізичного розвитку, творчому підході до корекційно-реабілітаційного навчально-виховного процесу в спеціальних і загальноосвітніх закладах. Здатність оцінювати результати корекційно-педагогічних впливів та забезпечувати якість діяльності корекційного процесу в закладах Міністерства освіти і науки, Міністерства охорони здоров'я і Міністерства праці та соціальної політики; здатність до корекційно-педагогічної і навчально-реабілітаційної рефлексії

ЗК-3.1. Комунікативна компетентність. Здатність спілкуватися державною мовою та володіння необхідним лексичним мінімумом іноземних мов в межах потреби своєї професійної діяльності. Знання основних способів і засобів міжособистісної комунікації, стилів мовлення, практичний досвід комунікації різними мовами; вміння постійно збагачувати власне мовлення, налагоджувати професійну і педагогічну комунікацію, застосовувати інформаційно-комунікативні технології.

ЗК-3.2. Дослідницько-праксеологічна компетентність. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми, зокрема, в процесі професійно-педагогічної діяльності. Знання основних методів наукового пошуку; вміння узагальнювати отримані результати, обробляти та аналізувати інформації з різних джерел, оформлювати і презентувати результати наукової діяльності відповідно вимог в процесі корекційно-педагогічної діяльності.

ЗК-3.4. Інформаційно-комунікаційна. Здатність до застосування сучасних засобів інформаційних і комп'ютерних технологій, невербальних засобів комунікації з урахуванням психофізичного порушення дитини для розв'язання корекційних і комунікативно- мовленнєвих задач у професійній діяльності фахівця-дефектолога, вихователя, асистента вчителя й у повсякденному житті.

II. Фахові:

ФК.-1 Теоретико-методологічна. Здатність до застосування знань провідних гуманістичних теорій, концепцій, вчень щодо виховання і навчання осіб з обмеженими психофізичними можливостями; здатність відстоювати власні корекційно-педагогічні, навчально-реабілітаційні переконання, дотримуватись їх у житті та професійній діяльності).

ФК.-3 Комунікативно-педагогічна. Здатність до застосування знань основних принципів, правил, прийомів і форм педагогічної комунікації; вміння використовувати різноманітні інформаційні джерела та способи отримання інформації у професійних цілях, продумано й виважено будувати процес корекційно-педагогічного спілкування; здатність налагоджувати продуктивну професійно-корекційну і навчально-реабілітаційну взаємодію, суб'єкт-суб'єктну комунікацію.

ФК.-4 Проектувальна. Здатність до застосування знань основних видів і технологічних підходів до планування власної професійно-корекційної діяльності; вміння здійснювати поточне планування, визначати умови його практичної реалізації, вміння планувати, організовувати і результативно здійснювати корекційно-педагогічний процес у загальноосвітніх та спеціальних закладах освіти з інклюзивним та інтегрованим навчанням з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей дітей дошкільного та шкільного віку.

ФК.-5 Організаційна (відповідно до нозології) Здатність до застосування знань основних правил організації корекційного, навчально-реабілітаційного процесів; вміння раціонально організовувати власну корекційно-педагогічну діяльність, самостійно контролювати її результативність, удосконалювати систему самоорганізації на основі сучасних корекційно-педагогічних технологій.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни.

Тема 1: Сучасний підхід до проблеми комплексних (складних) порушень мовлення.

Тема 2: Види і форми комплексних порушень мовлення

Тема 3: Психолого-педагогічна характеристика дітей з комплексними порушеннями мовлення.

Тема 4: Особливості організації і технології логопедичної роботи при комплексних порушеннях мовлення.

Тема 5: Організація роботи з батьками дітей, що мають комплексні порушення мовлення.

Програма навчальної дисципліни

Кредит 1. Загальні питання теорії навчання дітей з комплексними порушеннями мовлення.

Тема 1: Сучасний підхід до проблеми комплексних (складних) порушень мовлення.

Тема 2: Види і форми комплексних порушень мовлення

Кредит 2. Поєднані форми порушень мовлення як варіант складного мовленнєвого дефекту.

Тема 3: Психолого-педагогічна характеристика дітей з комплексними порушеннями мовлення.

Кредит 3. Логопедична робота з дітьми, що мають комплексні порушення мовлення.

Тема 4: Особливості організації і технології логопедичної роботи при комплексних порушеннях мовлення.

Тема 5: Організація роботи з батьками дітей, що мають комплексні порушення мовлення.

3. Структура навчальної дисципліни

Денна форма навчання

Назви кредитів і тем	Кількість годин					
	У тому числі:					
	Усього	Л	П	Ла б.	Інд .	С.р.
1	2	3	4	5	6	7
<i>Кредит 1. Загальні питання теорії навчання дітей з комплексними порушеннями мовлення.</i>						
Тема 1: Сучасний підхід до проблеми комплексних (складних) порушень мовлення.	30	2	2	2		24
Усього:	30	2	2	2		24
<i>Кредит 2. Поєднані форми порушень мовлення як варіант складного мовленнєвого дефекту.</i>						

Тема 2: Види і форми комплексних порушень мовлення	16	2	2	2		10
Тема 3: Психолого-педагогічна характеристика дітей з комплексними порушеннями мовлення.	14	2	2	2		8
Усього:	30	4	4	4		18
<i>Кредит 3. Логопедична робота з дітьми, що мають комплексні порушення мовлення.</i>						
Тема 4: Особливості організації і технології логопедичної роботи при комплексних порушеннях мовлення.	14	2	2	2		8
Тема 5: Організація роботи з батьками дітей, що мають комплексні порушення мовлення.	16	2	2	2		10
Усього:	30	4	4	4		18

Заочна форма навчання

Назви кредитів і тем	Кількість годин					
	У тому числі:					
	Усього	Л	П	Ла б.	Інд .	С.р.
1	2	3	4	5	6	7
<i>Кредит 1. Загальні питання теорії навчання дітей з комплексними порушеннями мовлення.</i>						
Тема 1: Сучасний підхід до проблеми комплексних (складних) порушень мовлення.	30	2		2		26
Усього:	30	2		2		26
<i>Кредит 2. Поєднані форми порушень мовлення як варіант складного мовленнєвого дефекту.</i>						
Тема 2: Види і форми комплексних порушень мовлення	16					12
Тема 3: Психолого-педагогічна характеристика дітей з комплексними порушеннями мовлення.	14		2	2		14
Усього:	30		2	2		26
<i>Кредит 3. Логопедична робота з дітьми, що мають комплексні порушення мовлення.</i>						
Тема 4: Особливості організації і технології логопедичної роботи при комплексних порушеннях мовлення	18		2			16
Тема 5: Організація роботи з батьками дітей, що мають комплексні порушення мовлення.	12					12
Усього:	30		2			28

4. Теми лекційних занять Денна форма навчання

№ п/п	Назва кредитів і тем	Кількість годин
<i>Кредит 1. Загальні питання теорії навчання дітей з комплексними порушеннями мовлення.</i>		
1	Тема 1: Сучасний підхід до проблеми комплексних (складних) порушень мовлення.	2
	Усього:	2
<i>Кредит 2. Поєднані форми порушень мовлення як варіант складного мовленнєвого дефекту.</i>		
2	Тема 2: Види і форми комплексних порушень мовлення	2
3	Тема 3: Психолого-педагогічна характеристика дітей з комплексними порушеннями мовлення.	2
	Усього:	4
<i>Кредит 3. Логопедична робота з дітьми, що мають комплексні порушення мовлення.</i>		

4	Тема 4: Особливості організації і технології логопедичної роботи при комплексних порушеннях мовлення.	2
5	Тема 5: Організація роботи з батьками дітей, що мають комплексні порушення мовлення.	2
	Усього:	4

Заочна форма навчання

№ п/ п	Назва кредитів і тем	Кількість годин
<i>Кредит 1. Загальні питання теорії навчання дітей з комплексними порушеннями мовлення.</i>		
1	Тема 1: Сучасний підхід до проблеми комплексних (складних) порушень мовлення.	2
	Усього:	2
<i>Кредит 2. Поєднані форми порушень мовлення як варіант складного мовленнєвого дефекту.</i>		
2	Тема 2: Види і форми комплексних порушень мовлення	-
3	Тема 3: Психолого-педагогічна характеристика дітей з комплексними порушеннями мовлення.	-
	Усього:	0
<i>Кредит 3. Логопедична робота з дітьми, що мають комплексні порушення мовлення.</i>		
4	Тема 4: Особливості організації і технології логопедичної роботи при комплексних порушеннях мовлення.	-
5	Тема 5: Організація роботи з батьками дітей, що мають комплексні порушення мовлення.	-
	Усього:	0

5. Теми практичних занять Денна форма навчання

№ п/ п	Назва кредитів і тем	Кількість годин
<i>Кредит 1. Загальні питання теорії навчання дітей з комплексними порушеннями мовлення.</i>		
1	Тема 1: Сучасний підхід до проблеми комплексних (складних) порушень мовлення.	2
	Усього:	2
<i>Кредит 2. Поєднані форми порушень мовлення як варіант складного мовленнєвого дефекту.</i>		
2	Тема 2: Види і форми комплексних порушень мовлення	2
3	Тема 3: Психолого-педагогічна характеристика дітей з комплексними порушеннями мовлення.	2
	Усього:	4
<i>Кредит 3. Логопедична робота з дітьми, що мають комплексні порушення мовлення.</i>		
4	Тема 4: Особливості організації і технології логопедичної роботи при комплексних порушеннях мовлення.	2
5	Тема 5: Організація роботи з батьками дітей, що мають комплексні порушення мовлення.	2
	Усього:	4

Заочна форма навчання

	Назва кредитів і тем	Кількість годин
<i>Кредит 1. Загальні питання теорії навчання дітей з комплексними порушеннями мовлення.</i>		
1	Тема 1: Сучасний підхід до проблеми комплексних (складних)	-

	порушень мовлення.	
	Усього:	0
<i>Кредит 2. Поєднані форми порушень мовлення як варіант складного мовленнєвого дефекту.</i>		
2	Тема 2: Види і форми комплексних порушень мовлення	2
3	Тема 3: Психолого-педагогічна характеристика дітей з комплексними порушеннями мовлення.	
	Усього:	2
<i>Кредит 3. Логопедична робота з дітьми, що мають комплексні порушення мовлення.</i>		
4	Тема 4: Особливості організації і технології логопедичної роботи при комплексних порушеннях мовлення.	2
5	Тема 5: Організація роботи з батьками дітей, що мають комплексні порушення мовлення.	
	Усього:	2

**6. Теми лабораторних занять
Денна форма навчання**

№ п/ п	Назва кредитів і тем	Кількість годин
<i>Кредит 1. Загальні питання теорії навчання дітей з комплексними порушеннями мовлення.</i>		
1	Тема 1: Сучасний підхід до проблеми комплексних (складних) порушень мовлення.	2
	Усього:	2
<i>Кредит 2. Поєднані форми порушень мовлення як варіант складного мовленнєвого дефекту.</i>		
2	Тема 2: Види і форми комплексних порушень мовлення	2
3	Тема 3: Психолого-педагогічна характеристика дітей з комплексними порушеннями мовлення.	2
	Усього:	4
<i>Кредит 3. Логопедична робота з дітьми, що мають комплексні порушення мовлення.</i>		
4	Тема 4: Особливості організації і технології логопедичної роботи при комплексних порушеннях мовлення.	2
5	Тема 5: Організація роботи з батьками дітей, що мають комплексні порушення мовлення.	2
	Усього:	4

Заочна форма навчання

№ п / п	Назва кредитів і тем	Кількість годин
<i>Кредит 1. Загальні питання теорії навчання дітей з комплексними порушеннями мовлення.</i>		
1	Тема 1: Сучасний підхід до проблеми комплексних (складних) порушень мовлення.	2
	Усього:	2
<i>Кредит 2. Поєднані форми порушень мовлення як варіант складного мовленнєвого дефекту.</i>		
2	Тема 2: Види і форми комплексних порушень мовлення	2
3	Тема 3: Психолого-педагогічна характеристика дітей з комплексними порушеннями мовлення.	
	Усього:	2
<i>Кредит 3. Логопедична робота з дітьми, що мають комплексні порушення мовлення.</i>		
4	Тема 4: Особливості організації і технології логопедичної роботи при комплексних порушеннях мовлення.	-

5	Тема 5: Організація роботи з батьками дітей, що мають комплексні порушення мовлення.	-
	Усього:	0

7. Самостійна робота Денна форма навчання

№ п/ п	Назва кредитів і тем	Кількість годин
<i>Кредит 1. Загальні питання теорії навчання дітей з комплексними порушеннями мовлення.</i>		
1	Тема 1: Сучасний підхід до проблеми комплексних (складних) порушень мовлення.	24
	Усього:	24
<i>Кредит 2. Поєднані форми порушень мовлення як варіант складного мовленнєвого дефекту.</i>		
2	Тема 2: Види і форми комплексних порушень мовлення	10
3	Тема 3: Психолого-педагогічна характеристика дітей з комплексними порушеннями мовлення.	8
	Усього:	18
<i>Кредит 3. Логопедична робота з дітьми, що мають комплексні порушення мовлення.</i>		
4	Тема 4: Особливості організації і технології логопедичної роботи при комплексних порушеннях мовлення.	8
5	Тема 5: Організація роботи з батьками дітей, що мають комплексні порушення мовлення.	10
	Усього:	18

Заочна форма навчання

№ п/ п	Назва кредитів і тем	Кількість годин
<i>Кредит 1. Загальні питання теорії навчання дітей з комплексними порушеннями мовлення.</i>		
1	Тема 1: Сучасний підхід до проблеми комплексних (складних) порушень мовлення.	26
	Усього:	26
<i>Кредит 2. Поєднані форми порушень мовлення як варіант складного мовленнєвого дефекту.</i>		
2	Тема 2: Види і форми комплексних порушень мовлення	12
3	Тема 3: Психолого-педагогічна характеристика дітей з комплексними порушеннями мовлення.	14
	Усього:	26
<i>Кредит 3. Логопедична робота з дітьми, що мають комплексні порушення мовлення.</i>		
4	Тема 4: Особливості організації і технології логопедичної роботи при комплексних порушеннях мовлення.	16
5	Тема 5: Організація роботи з батьками дітей, що мають комплексні порушення мовлення.	12
	Усього:	26

8. Індивідуальне навчально-дослідне завдання.

Написання наукової статті на студентську науково-практичну конференцію, пошук літературних джерел та оформлення і систематизація бібліографічних посилань, складання бібліографії

Основне завдання цього виду діяльності – навчити студентів написанню наукової статті на студентську науково-практичну конференцію, здійснювати пошук

літературних джерел та оформлювати і систематизувати бібліографічні посилання, скласти бібліографії

9.Форми роботи та критерії оцінювання

Рейтинговий контроль знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

ОЦІНКА ECTS	СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		екзамен	залік
A	90-100	5 (відмінно)	5/відм./зараховано
B	80-89	4 (добре)	4/добре/ зараховано
C	65-79		
D	55-64	3 (задовільно)	3/задов./ зараховано
E	50-54		
FX	35-49	2 (незадовільно)	Не зараховано

Форми поточного та підсумкового контролю. Комплексна діагностика знань, умінь і навичок студентів із дисципліни здійснюється на основі результатів проведення поточного й підсумкового контролю знань (КР). Поточне оцінювання (індивідуальне, групове і фронтальне опитування, самостійна робота, самоконтроль). Завданням поточного контролю є систематична перевірка розуміння та засвоєння програмового матеріалу, виконання практичних, лабораторних робіт.

Критерії оцінювання відповідей на практичних заняттях:

Студенту виставляється відмінно, коли студент вільно володіє навчальним матеріалом на підставі вивченої основної та додаткової літератури. Аргументовано висловлює свої думки, проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань при самостійній роботі.

Студенту виставляється дуже добре, коли студент володіє певним обсягом навчального матеріалу, здатний його аналізувати на достатньому рівні.

Студенту виставляється добре, коли студент володіє певним обсягом навчального матеріалу, але не має достатніх знань та вмінь для формування висновків, припускає несуттєві неточності.

Студенту виставляється достатньо, коли студент володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або володіє частиною навчального матеріалу, уміє використовувати знання у стандартних ситуаціях.

Студенту виставляється мінімально задовільно, коли студент володіє навчальним матеріалом поверхово та фрагментарно.

Кількість балів у кінці семестру повинна складати від 150 до 300 балів (за 3 кредити), тобто сума балів за виконання усіх завдань.

Відповідний розподіл балів, які отримують студенти за 3 кр. (іспит)

Поточне оцінювання та самостійна робота						КР	Накопичувальна система
T1	T2	T3	T4	T5			
40	43	47	41	49		100	300/100*

*Примітка. Коефіцієнт для іспиту – 0,6. Іспит оцінюється в 40 б.

10 . Засоби діагностики

Засобами діагностики та методами демонстрування результатів навчання є: завдання до практичних занять, завдання для самостійної та індивідуальної роботи (зокрема есе, реферати), презентації результатів досліджень, тестові завдання, контрольні роботи.

11. Методи навчання

1) наочні (спотерження, ілюстрація, демонстрація, ТЗН);

- 2) словесні (розповідь, опис, пояснення, доповнення, бесіда, диспут, дискусія, лекція)
- 3) практичні (вправи, практичні роботи, робота з книгою).

12. Рекомендована література

Базова

1. Логопедія. Підручник / За ред. М.Н. Шеремет. – К.: «Слово», 2015. – 672 с
2. Алієва І. А. Профілактика та корекція фонетико-фонематичного недорозвинення мовлення в учнів допоміжної школи. Таврійський вісник освіти. 2015. № 3 (51). С. 137–145. URL: file:///C:/Users/ОКСАНА/Downloads/Tvo_2015_3_26.pdf (дата звернення: 10.08.2018).
3. Аналіз стану роботи з мовленнєвого виховання дошкільників. Інтерактивні технології розвитку мовлення. Комунальний заклад Навчально-виховне об'єднання № 33 «Загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів, дошкільний навчальний заклад Кіровоградської міської ради Кіровоградської області: веб-сайт. URL: <http://33school.org.ua/nvddnz/352-2014-01-15-07-28-25> (дата звернення: 03.07.2018).
4. Боряк О. В. Результати впровадження цілісної системи формування та корекції мовленнєвої діяльності розумово відсталих дітей молодшого шкільного віку. Інноваційна педагогіка: науковий журнал, 2018. Випуск 7, Том 1. С. 130–134.
5. Боряк О. В. Специфіка формування семіотичної підсистеми мови при дизонтогенезі розвитку (розумовій відсталості). Актуальні питання корекційної освіти (педагогічні науки). 2015. Вип. V. В 2-х т., том I. С. 36–47.
6. Буслаєва Е. Н., Павлова Т. П. Особенности развития фонематического восприятия у детей с нарушением интеллекта. I Международная научно-практическая конференция «Современные инновации: фундаментальные и прикладные исследования». 2015. № 1 (1). URL: http://www.elibrary_24926671_44491250.pdf (дата звернення: 18.08.2018).
7. Гаврилова Н. С. Класифікація порушень артикуляційної моторики. Актуальні питання корекційної освіти. 2016. Випуск № 7. URL: <http://aqce.com.ua/download/publications/44/41.pdf> (дата звернення: 07.08.2018).
8. Голуб Н. М. Використання наочності в логокорекційній роботі з молодшими школярами із ЗНМ та порушеннями писемного мовлення. Освіта осіб з особливими потребами: шляхи розбудови. 2015. Вип. 10. С. 32–39.
9. Гриншпун Б. М. О принципах логопедической работы на начальных этапах формирования речи у моторных алаликов. URL: <https://nsportal.ru/shkola/korreksionnayapedagogika/library/2018/09/17/grinshpun-b-m-o-printsipah-logopedicheskoy> (дата звернення: 12.10.2015)
10. Данілавічюте Е. Методика подолання фонемографічних відхилень у молодших школярів з ДЦП. Теорія та практика сучасної логопедії. 2014. Вип. 1. 168 с
11. Берегова М. І., Савінова Н. В. Деонтологічна компетентність корекційного педагога в умовах інклюзивного навчання. Молодий вчений. Херсон, 2015. № 2 (17). С. 99-101.
12. Берегова М. І., Савінова Н. В. Культура мовлення як складова деонтологічної культури корекційного педагога у системі інклюзивної освіти. Актуальні питання корекційної освіти (педагогічні науки). Збірник наукових праць / за ред. В.М. Синьова, О.В. Гаврилова. Вип. V. В 2-х т., том I. Кам'янець-Подільський : ПП Медобори-2006, 2015. С. 292-302.
13. Берегова М. І., Савінова Н. В. Підготовка корекційного педагога до роботи в інклюзивному середовищі: інваріантна складова. Освіта осіб з особливими потребами: шляхи розбудови: зб. наук. праць за ред. В.В. Засенка, А.А. Колупаєвої. К.: ТОВ «Наша друкарня», 2017. Вип. 13. С. 216-225.
14. Берегова М. І., Савінова Н. В., Серєда І. В. Innovation and content characteristics of the training of future specialists of special education. European Humanities Studies: State and Society / EUROPEJSKIE STUDIA HUMANISTYCZNE: Państwo I Społeczeństwo. Issue 4 (I), 2018. (Poland-Ukraine). P. 54-67.

15. Савінова Н. В. Інноватика в логопедії. Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology, III(36), Issue: 74, 2015. С.51-55.

16. Савінова Н. В. Проблеми підготовки майбутніх корекційних педагогів до роботи в умовах інклюзивного навчального закладу. Актуальні проблеми корекційної освіти. 2016. URL:<http://aqce.com.ua/download/publications/96/69.pdf>. Дата звернення: 18.06.2018.

17. Савінова Н.В. Змістова характеристика рівнів сформованості інформаційно-технологічної компетенції вчителів-логопедів. URL: https://revolution.allbest.ru/pedagogics/00890639_0.html (дата звернення: 19.05.2018).

Допоміжна

1. Логопедия: Учебник для студентов дефектол. фак. пед. вузов / Под ред. Л. С. Волковой, С. Н. Шаховской. – М. : Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 1998. – 680 с.

2. Логопедія: підручник. – [Шеремет М. К., Тарасун В. В., Конопляста С. Ю. та ін.]; за ред. М. К. Шеремет. – К. : Видавничий Дім «Слово», 2010. – 376 с.

3. Логопедия: методические традиции и новаторство: Учебно-метод. пособ. для студ. отделения логопедии пед. высш. учеб. заведений / Под ред. С. Н. Шаховской, Т. В. Волосовец. – М. – Воронеж : Моск. психолого-соц. ин-т : МОДЭК, 2003. – 336 с.

4. Основы логопедии с практикумом по звукопроизношению: Учеб. пособие для студ. сред. пед. учеб. заведений [Текст] / М. Ф. Фомичева, Т. В. Волосовец, Е. Н. Кутепова и др.; Под ред. Т. В. Волосовец. – М. : Издательский центр «Академия», 2002. – 217 с.

5. Основы логопедической работы с детьми : Учебное пособие для логопедов, воспитателей детских садов, учителей начальных классов, студентов педагогических училищ [Текст] / Под общ. ред. д. п. н., проф. Г. В. Чиркиной. – 2-е изд., испр. – М. : АРКТИ, 2003. – 240 с.

6. Основы теории и практики логопедии [Текст] / Под ред. Р. Е. Левиной / Р. Е. Левина – М. : «Просвещение», 1967. – 368 с.

7. Понятийно-терминологический словарь логопеда [Текст] / Под ред. В. И. Селиверстова. – М. : Гуманитарный издательский центр ВЛАДОС, 1997. – 400 с.

8. Хрестоматия по логопедии в 2-х томах / Под ред. Л. С. Волковой, В. И. Селиверстова. – М. : Гуманитарный изд. центр ВЛАДОС, 1997.

9. Хрестоматія з логопедії: Навчальний посібник [Текст] / М. К. Шеремет, І. В. Мартиненко. – К.: КНТ, 2006. – 360 с.

10. Волосовец Т. В. Преодоление общего недоразвития речи у дошкольников [Текст] / Т. В. Волосовец. – М. : Сфера, 2008. – 224 с.

11. Воробьева В. К. Методика развития связной речи у детей с системным недоразвитием речи [Текст] / В. К. Воробьева. – М.: АСТ: Астрель: Транзит книга, 2006. – 158 с.

12. Глухов В. П. Формирование связной речи детей дошкольного возраста с общим речевым недоразвитием. Изд. 2-е [Текст] / В. П. Глухов. – М. : АРКТИ, 2004. – 168 с.

13. Тарасун В. В. Логодидактика: навч. посіб. для вищ. навч. закл. [Текст] / В.В.Тарасун. – К. : Вид-во Нац. пед. ун-ту імені М. П. Драгоманова, 2004. – 348 с.

14. Тарасун В. В. Науково-методичні основи формування знань, умінь та навичок у дітей з труднощами у навчанні: наук. – метод. пос. [Текст] / В. В. Тарасун. – К., 1998. – 104 с.

15. Филичева Т. Б. и др. Основы логопедии: Учеб. пособие для студентов пед. ин-тов по спец. «Педагогика и психология (дошк.)» [Текст] / Т. Б. Филичева, Н. А. Чевелева, Г. В. Чиркина. – М.: Просвещение, 1989. – 223 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://moodle.mnu.mk.ua/course/category.php?id=125>

2. Основи наукових досліджень. Організація самостійної та наукової роботи студента [Текст] : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. - К. : Професіонал, 2007. - 208 с. – 10 екз.
3. Білуха М.Т. Основи наукових досліджень [Текст] : підручник. / Білуха М.Т. - К. : Вища школа, 1997. - 271 с. : іл. – 30 екз.
4. Єріна А.М. Методологія наукових досліджень [Текст] : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Єріна А.М., Захожай В.Б., Єрін Д.Л. - К. : Центр навчальної літератури, 2004. - 212 с.- 6 екз.
5. Цехмістрова Г.С. Основи наукових досліджень [Текст] : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Цехмістрова Г.С. - К. : Слово, 2004. - 240 с. – 10 екз.
6. [http://library.mk.ua info@library.mk.ua](mailto:info@library.mk.ua)
7. <http://e-catalog.mk.ua/>
8. <http://moodle.mnu.mk.ua/course/category.php?id=125>
9. <http://elibrary.ru>
10. [1http://www.nlr.ru/e-res/](http://www.nlr.ru/e-res/)
11. <http://unesco.edusite.ru/>
12. <http://www.jourclub.ru/>
13. [http://library.mk.ua info@library.mk.ua](mailto:info@library.mk.ua)
14. <http://e-catalog.mk.ua/>